
De aanpak van Rheden

Global Goals als hulpmiddel voor verbinding

Mondiaal gezien gebruiken steeds meer lokale organisaties de Global Goals. Zo ook in Nederland: gemeenten benoemen ze graag in het coalitieakkoord. Vervolgens 'moet' je er als ambtenaar iets mee... Maar ja, wat?! In dit artikel leest u erover aan de hand van ervaringen in Rheden en met een zijsprongetje naar Zoetermeer.

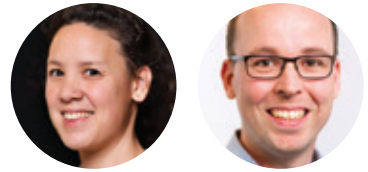
De Global Goals: zeventien werelddoelen, die samen de mondiale agenda van de Verenigde Naties (VN) vormen. De VN roepen gemeenten, bedrijven en maatschappelijke instellingen op de werelddoelen bij hun werk te gebruiken en samen te werken aan een betere wereld. Zo zijn er doelen over gezondheid, economische groei, onderwijs en schoon drinkwater, maar ook duurzame energie, minder ongelijkheid en het aanpakken van klimaatverandering.

Ook de gemeente Rheden ging serieus en organisatiebreed met de doelen aan de slag. Het sloot zich aan bij de campagne 'Gemeenten 4 Global Goals' van de VNG. Hiermee wil de gemeente Rheden zich de komende jaren inzetten voor het realiseren van een duurzame toekomst door invulling te geven aan de Global Goals van de Verenigde Naties. Hogeschool Van Hall Larenstein uit Velp (en Leeuwarden) heeft haar meerjarenvisie op de doelen gebaseerd en de Ondernemersclub Rheden gaat ze ook serieus bekijken.

De gemeente Rheden gebruikt de werelddoelen als hulpmiddel bij haar nieuwe manier van werken. Om die redenen is Rheden in 2018 door de VNG al uitgeroepen tot als meest veelbelovende Global Goals gemeente van het jaar. In maart van dit jaar werd de

▲ De gemeente Rheden draagt de Global Goals zichtbaar uit. Op de foto Frank Landman, directeur bij de gemeente en pleitbezorger voor het werken met Global Goals. (foto: gemeente Rheden)

gemeente uitgeroepen tot meest inspirerende Global Goals gemeente.

Van Global naar Local

Rheden stelde ons de vraag: ‘Ontwikkel voor ons een visiedocument dat als richtinggevend fungeert voor onze zwerfafvalaanpak (na 2020 als de Nedvangvergoedingen ophouden), waarin onze huidige zwerfafvalprojecten een plek krijgen. Uitgangspunt voor dit visiedocument is onze ambitie om zwerfafval in de toekomst met een gemeentedeckend netwerk van vrijwilligers op te ruimen.’

In eerste instantie gewoon een mooie vraag, waar wij veel ervaring mee hebben. Een vraag waarbij de *input* van bewoners van groot belang is. Maar in Rheden zijn bewoners al enorm actief. Hoe betrek je bewoners dan *nóg* meer? We willen hen niet overvragen en vaak wordt zwerfafval gezien als ‘taak van de gemeente’. Bovendien is het heel lastig om bewoners op abstract visieniveau mee te laten denken.

In onze stand op het Grondstoffencongres hebben we de Global Goals ingezet om het huishoudelijk afval (=grondstoffen) in een breder verband te zetten. Dit leverde boeiende gesprekken op met bezoekers van het congres. Zo ging het onder andere over een samenwerking, milieu en klimaatverandering. Hoe kunnen we slimmer en eerlijker gebruik maken van grondstoffen? Hoe kunnen we de levensduur van onze producten verlengen? Kunnen we bijvoorbeeld onze milieustraat hierbij een rol laten spelen in de vorm van een circulair ambachtscentrum waar producten gerepareerd of hergebruikt worden? Inmiddels gebruiken we de Global Goals steeds vaker als inspiratiebron. Zo namen we onlangs de werkgroep ‘Schoon is Gewoon’ uit Zoetermeer mee in een duurzame schoonaanpak met de Global Goals. Het introduceren van deze doelen in een onderwerp maakt dat er met een bredere blik wordt gekeken en dat inspireert!

Wij zien de Global Goals als belangrijk aanknopingspunt voor duurzame ontwikkelingen op lokaal niveau. Ze helpen een verbinding te leggen tussen de vaak abstracte collegedoelstellingen en wat bewoners daar concreet aan kunnen bijdragen. Hoe zij op een

voudige wijze thuis of in de directe leefomgeving kunnen helpen om de toekomst van deze aarde veilig te stellen. Kent u de campagne ‘Een beter milieu begint bij jezelf!’ nog? Dat was een soortgelijke campagne om bewoners bewuster te maken van het schoonhouden van de eigen leefomgeving. Wij zijn er, net zoals de VNG, van overtuigd dat vele kleine maatregelen op lokale schaal uiteindelijk het verschil gaan maken. Gemeenten zijn hierin een essentiële schakel.

GLOBAL GOAL AMBASSADEUR MARK HAZELEGER

In augustus 2018 ben ik benaderd om ambassadeur te worden van een Global Goal. Elk doel heeft binnen de gemeente Rheden een interne ambassadeur. Nadat ik de vraag kreeg, heb ik me verdiept in de inhoud van de verschillende doelen. De keuze is gevallen op nr. 14, ‘Leven in het Water’. Je zou misschien zeggen: wat heeft de gemeente Rheden, op de Veluwe, te maken met het beschermen van oceanen en zeeën? Maar er ligt een verbinding: de IJssel, met 32 kilometer aan oevers in de gemeente. Het werken met Global Goals is nog in de beginfase, maar het heeft mij in de periode dat we er mee werken wel laten inzien dat het een *tool* is voor integraal werken. Je werkzaamheden bekijken via Global Goals levert verbanden met collega's en externe partijen op die er in het verleden niet waren.

Hoe doen we dat dan?

In Rheden vertaalden we de Global Goals die van belang zijn voor de visie naar een lokale doelstelling. Hiervoor betrokken we vertegenwoordigers uit de omgeving. We verbinden de lokale situatie aan uniforme doelstellingen. Hierdoor creëren we een situatie waarbij bewoners lokaal kunnen bijdragen aan een betere wereld. Denk bijvoorbeeld aan mensen die de uiterwaarden opruimen en zo de plastic soep helpen verminderen. Een directe bijdrage aan Global Goal nr.14: Leven in het water. Zo vullen bewoners niet het gat van de gemeentelijke bezuinigingen, maar dragen zij bij aan een gezondere wereld.

‘Met Global Goals maak je inzichtelijk aan welk hoger, mondiaal doel je zelf bijdraagt’

Global Goals maken voor zowel de gemeente als inwoners en (toekomstige) participanten zichtbaar hoe zij gezamenlijk bijdragen aan abstracte (college-) doelstellingen die meestal al doordrenkt zijn van thema's die ook spelen binnen de Global Goals. Door de verbinding ermee te zoeken, maak je inzichtelijk aan welk hoger, mondiaal doel je zelf bijdraagt.

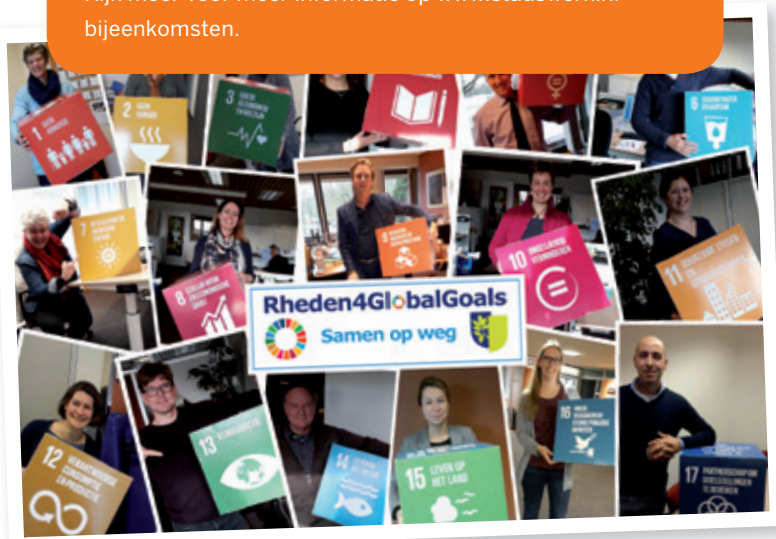
Hoe kunt u zelf de Global Goals gebruiken?

Wij zijn er van overtuigd dat iedereen kan participeren aan het realiseren van zowel lokale thema's als de Global Goals. Ook u als lezer van dit artikel. Denk

STADSWERK-BIJEENKOMST GLOBAL GOALS RHEDEN

Bent u nieuwsgierig geworden naar hoe ze in Rheden werken? Dan is de bijeenkomst op 25 juni van 13.00-16.30 uur vast iets voor u. Samen met CROW en de gemeente Rheden verkennen we hoe de Global Goals een belangrijke bijdrage leveren bij het maken van (beleids)keuzes in het beheer van de openbare ruimte. De (gratis) bijeenkomst is op het gemeentehuis van Rheden.

Kijk meer voor meer informatie op www.stadswerk.nl - bijeenkomsten.

▲ Global Goals ambassadeurs in beeld.
(foto: www.rheden4globalgoals.nl)

maar eens na: aan welke doel zou u op eenvoudige wijze een bijdrage kunnen leveren? Wat kunt u doen?

Zo staken we in Rheden de bewonersavonden in, en in Zoetermeer de werksessie met ambtenaren. We laten deelnemers zelf nadenken aan welke Global Goal ze zouden willen bijdragen en wat voor project daarbij zou passen. Ook reeds bestaande projecten, ideeën en initiatieven krijgen hierdoor een duidelijke plek: onder welk doel past het project of initiatief dat u reeds bedacht hebt? Welke aanvulling kunt u doen op het project dat u momenteel doorloopt?

Deelnemers zijn enthousiast. Velen hadden nog nooit echt stil gestaan bij de Global Goals, laat staan welke bijdrage zij er zelf aan kunnen leveren. Werken aan een schone leefomgeving doen de meeste mensen in eerste instantie om prettig te wonen. Hoe mooi is het dat je daarmee ook nog bijdraagt aan een betere wereld voor toekomstige generaties? ●

WEBSITES

www.anteagroup.nl

www.rheden4globalgoals.nl

